

Bilag 1.

Arbejdsløsheden den 22. August 1914.

En ekstraordinær Optælling.

Som bekendt foretages der hver Maaned en Opgørelse af Arbejdsløsheden blandt de organiserede Arbejdere i Danmark. Da Resultaterne af disse regelmæssige Opgørelser imidlertid først kan foreligge til Offentliggørelse efter Forløbet af ca. 2 Maaneder, er der paa Grund af de ved Krigssituationen fremkaldte ekstraordinære Forhold bleven afholdt en særlig Optælling af de arbejdsløse Lørdag den 22. August. Optællingen er foretaget paa Foranledning af de samvirkende Fagforbund, og Materialet er blevet bearbejdet i det statistiske Departement.

Paa Grundlag af de til og med den 1. September fra de forskellige Fagforbund og Fagforeninger indkomne Skemaer, der omfatter det store Flertal af Organisationer og af de organiserede Arbejdere, kan der meddeles nedenstaaende Oplysninger. Det skal bemærkes, at der paa de udsendte Skemaer ikke blot spurgtes om, hvor mange Arbejdsløse der var, men tillige om hvor mange der understøttedes af Arbejdsløshedskassen, hvor mange der arbejdede paa indskrænket Tid m. v. Med Hensyn til Forstaaelsen af Spørgsmaalene synes der paa visse Punkter at have været nogen Usikkerhed; saaledes er f. Eks. de til Militærtjeneste indkaldte Medlemmer nogle Steder regnede med som Arbejdsløse; de herved fremkomne Fejl er dog saa vidt muligt bleve rettede. Hvor mange der indenfor de enkelte Fag er indkaldte, og derved — i al Fald fra Organisationernes Synspunkt — snarest maa siges at formindske Antallet af Arbejdsløse, er kun utilstrækkeligt oplyst, men Tallet er selvfølgelig baade absolut og relativt højest forskelligt, efter som Faget tæller mange eller faa kvindelige Arbejdere, ældre Arbejdere osv.

De indkomne Skemaer omfatter 120,400 organiserede Arbejdere, hvoraf 13,900 var arbejdsløse den 22. August. Arbejdsløshedsprocenten var altsaa 11,6. Det er dog oplyst, at en Del af dem, der var arbejdsløse i deres Fag, havde midlertidig Beskæftigelse udenfor dette, f. Eks. ved Høstarbejde — som det opgives af nogle Organisationer i Provinserne —, men alt i alt kan dette kun være en kortvarig og lidet omfattende Hjælp mod den opstaaende voksende Arbejdsløshed. Om 6,100 af de 13,900 arbejdsløse er det oplyst, at de fik Understøttelse af Arbejdsløshedskasserne, om 2,400, at de havde opbrugt den dem tilkommende Understøttelse. Om de øvrige 5,200 arbejdsløse gælder det, at de enten ikke er i Arbejdsløshedskasse, ikke er ude af Karenstiden — den Tid de skal have været Medlem, før de faar Ret til at hævde Understøttelse — eller f. Eks. endnu ikke gør deres Ret til Understøttelse gældende, af Hensyn til at den, hvis Arbejdsløsheden skulde blive langvarig, ikke skal blive for tidlig opbrugt.

Af de i Undersøgelsen indbefattede Arbejdere, der ikke er opgivet at være arbejdsløse — ca. 106,500 — er der imidlertid et betydeligt Antal, der arbejder paa indskrænket Tid, idet der er adskillige Bedrifter, som efter Overenskomst med vedkommende Organisationer paa denne Maade har fordelt det Arbejde, der kan skaffes, paa saa mange af deres Arbejdere som muligt, for derved at undgaa Afskedigelser. Efter de indkomne Oplysninger drejede det sig den 22. August om 13,200 Arbejdere — altsaa omtrent lige saa mange, som der er arbejdsløse —, men det lader